IBOR Wijchen 2023-2027

Gemeente Wijchen

ORIE

openbare ruimte in evenwicht

ORIE

openbare ruimte in evenwicht

Martijn van Duuren
George Marshallstraat 29
6836 KW Arnhem
www.orie-advies.nl
orie@orie-advies.nl
06-42009181
KVK: 58882898

Inhoud

1. Inleiding en aanleiding 5
2. Kaders voor het IBOR 6
   2.1 Wetgeving 6
   2.2 Coalitieakkoord 2018-2022 7
   2.3 Beschikbare middelen 8
3. Evaluaties IBOR 2017-2022 9
   3.1 Tevredenheid inwoners 9
   3.2 Huidige kwaliteit 10
4. Thema's openbare ruimte 14
   4.1 Waarden openbare ruimte 14
   4.2 Inwonersparticipatie 17
5. Beheerstrategie 19
   5.1 Integraal vervangen 19
   5.2 Integraal onderhoud 20
   5.3 Kosten van de huidige beheerkwaliteit 20

Bijlagen: 22

   Bijlage 1: Klanttevredenheidsonderzoek (KTO) 23
   Bijlage 2: Weginspecties 24
   Bijlage 3: Eenheidscijfers onderhoud 26
   Bijlage 4: Eenheidscijfers vervanging 28
   Bijlage 5: Areaalgegevens 30
   Bijlage 6: Onderbouwing van de financiën 32

1. Inleiding en aanleiding

De openbare ruimte onderhouden is één van de taken die een gemeente dient uit te voeren. Een goed onderhouden buitenruimte draagt bij aan de veiligheid en welzijn en hiermee ook de mate van tevredenheid van de inwoners.
De openbare ruimte bestaat onder andere uit vijvers, openbare verlichting, wegen, beplanting, bomen en speelvoorzieningen. Het Integraal Beheerplan Openbare Ruimte (IBOR) streeft ernaar om het onderhoud en vervanging van de openbare ruimte integraal op te pakken, met uitzondering van riolen en open water, die via het vGRP (verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan) lopen. Dit integraal werken is zowel op het niveau van onderhoud als de sturing in de planvorming voor vervanging.

Beheer van de openbare ruimte betreft zowel dagelijks operationele werkzaamheden als tactische en strategische werkzaamheden. Dagelijks onderhoud betreft maaien, vegen, schoffelen, snoeien en kleine herstelwerkzaamheden. Tactisch en strategisch betreft het de meerjaren vervangingsplanning (projecten) en grootonderhoud. Dit alles heeft ten doel om de openbare ruimte kwalitatief in stand te houden.

Het doel van dit IBOR is om inzicht te geven hoe en met welke middelen de komende jaren de openbare ruimte en daarmee de leefbaarheid van Wijchen in stand wordt gehouden. Het IBOR legt de kwaliteitskeuze vast voor de openbare ruimte. Aan de hand van deze keuze worden de beheerplannen geactualiseerd.

Leeswijzer:
In hoofdstuk 2 komen de kaders aan bod waaraan het IBOR zich dient te houden. Hierbij is er aandacht voor de wetgeving, het coalitieakkoord en beschikbare middelen. Hoofdstuk 3 evalueert kort het IBOR 2017-2022. Tevredenheid van de burgers, de huidige kwaliteit en de eenmalige achterstand komen hier aan bod. Hierna wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op thema's van de openbare ruimte met daarbij waarden van de openbare ruimte en inwonersparticipatie. Hoofdstuk 5 behandelt de beheerstrategie met zowel het integraal vervangen als het onderhoud. Het geeft ook een inzicht in kosten en huidige kwaliteit.

2. Kaders voor het IBOR

2.1 Wetgeving

2.1.1 Grondwet

Artikel 21 van de Grondwet spreekt van de zorgplicht van de overheid voor de openbare ruimte. Hierbij zijn gemeenten, als eigenaar, verantwoordelijk voor de bewoonbaarheid van het land en de bescherming en verbetering van het leefmilieu. Ook als de gemeente geen eigenaar is van een zaak met een publieke bestemming, voert zij toch het beheer hierover.

2.1.2 Gemeentewet en Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)

De gemeentewet en de daaruit vloeiende Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft aan dat overheden de financiën op orde dienen te hebben. Hier vallen ook de investeringen in de openbare ruimte onder.
In de beleidsbegroting en het jaarverslag zijn dan ook paragrafen opgenomen over het onderhoud van wegen, riolering, water, groen en gebouwen.

2.1.3 Omgevingswet

Op 1 oktober 2022 of 1 januari 2023 treedt de Omgevingswet in werking. Deze wet bundelt en moderniseert alle wetten voor de leefomgeving en staat voor een goed evenwicht tussen het benutten en beschermen van die fysieke leefomgeving.

2.1.4 Integrale documenten gemeente Wijchen

Ook binnen de gemeente Wijchen zijn er beleidsdocumenten die gaan over de openbare ruimte die van invloed zijn op de IBOR. Dit zijn onder andere: Beleidsplan Natuur en Biodiversiteit, de APV, Mobiliteitsplan ‘duurzaam onderweg tussen Maas en Waal’, Nota Ruimtelijke kwaliteit Wijchen, Ecologisch groenbeheerplan 2021-2030, Speelruimtebeleid Wijchen.

2.2 Coalitieakkoord 2018-2022

In het coalitieakkoord van 2018-2022 staan de volgende uitgangspunten:

De woonwijken en kernen liggen in groene omgeving met voldoende ruimte. De manier van onderhoud van deze omgeving ondersteund de biodiversiteit. Daarnaast hecht de gemeente ook veel waarde aan de groene buffers en de ecologische verbindingszone Heumen-Horssen. Hierbij streeft de gemeente naar een balans tussen natuur, economie en ruimtegebruik. Om in het buitengebied de bermen veiliger te maken, houdt Wijchen vast aan een gefaseerde aanpak waarbij werk met werk wordt gemaakt. Dit is niet alleen kostenbesparend, maar ook efficiënter.

Zowel voor het wonen en de leefbaarheid als voor werken streeft de gemeente naar het aantrekkelijker maken van Wijchen. Hierbij is goed onderhoud belangrijk. Dit gebeurt samen met inwoners en ondernemers. Hierbij wordt het dorpse karakter van Wijchen en de kernen gekoesterd en gepromoot. Dit gebeurt middels een regionale aanpak.
Door in te zetten op wandel- en fietsroutes wordt de gemeente nog aantrekkelijker voor toeristen. Binnen de gemeente zelf worden wandelen en fietsen ook gestimuleerd. Beweging is goed voor de gezondheid. Gezondheid is een van de belangrijke punten die in de komende Omgevingswet aan bod komen. De invoering van deze Omgevingswet staat op dit moment gepland op 1 oktober 2022 of 1 januari 2023.

Bij het ontstaan van een nieuw coalitieakkoord komen er nieuwe uitgangspunten die van invloed kunnen zijn op de vastgestelde kwaliteitsniveaus.

2.3 Beschikbare middelen

De huidige begroting (2022) is geanalyseerd. Hierbij is gekeken naar alle uitvoeringskosten die worden gemaakt om de openbare ruimte op orde te houden. Van de buitendienst is het aantal productieve uren op de IBOR-producten gekapitaliseerd en meegenomen in de berekening. Algemene kosten en uren voor beleid en beheer zijn niet meegenomen.

In de tabel hiernaast zijn de beschikbare budgetten voor onderhoud en vervanging te zien. Het totaal voor onderhoud is inclusief de productieve uren eigen dienst voor alle IBOR-producten. Binnen de gemeente Wijchen is er totaal € 5.155.484,00 beschikbaar voor onderhoud en €3.855.500,00 voor vervanging.

Hoofdbeheergroep	Budget	
	Onderhoud	Vervanging
Groen	€788.293,00	€403.660,00
Bomen	€486.687,00	€137.525,00
Gazon	€503.936,00	€19.000,00
Grasbermen	€250.000,00	€14.000,00
Meubilair	€382.742,00	€476.154,00
Reiniging	€479.415,00	
Onkruid op verharding	€155.000,00	
Verharding	€1.928.894,00	€2.543.827,00
Riolering en water	€89.144,00	€18.027,00
Kunstwerken	€91.373,00	€243.307,00
Subtotaal	€5.155.484,00	€3.837.473,00
Totaal onderhoud en vervanging	€8.992.957,00	

3. Evaluaties IBOR 2017-2022

3.1 Tevredenheid inwoners

Het klanttevredenheidsonderzoek (KTO) geeft informatie over het serviceniveau en over de tevredenheid over de kwaliteit openbare ruimte. Er is gekeken naar de tevredenheid van het onderhoud dat Wijkbeheer pleegt aan de openbare ruimte. In bijlage 1 is dit onderzoek terug te vinden.

Uit het KTO van januari 2021 blijkt dat de inwoners van Wijchen voldoende tevreden zijn met het wijkbeheer dat plaats vindt. Op vrijwel alle punten scoort het een cijfer tussen de 6 en de 7,5. Ten opzichte van het tevredenheidsonderzoek van 2018 zijn deze cijfers licht gedaald zoals te zien is in bijlage 1.

Ook is er een daling van tevredenheid over de afhandeling van meldingen zichtbaar. De gemeente streeft bij meldingen een afhandeling binnen 3 dagen, echter 21% van de ondervraagde burgers geeft aan dat dit gebeurt.

Bij het onderhoud door het wijkbeheer vallen vooral de cijfers van groenvoorziening, speeltoestellen en verlichting op. Deze cijfers zijn allen een halve punt lager dan 2018. De tevredenheid over het schoonhouden door het wijkbeheer is stabiel gebleven.

Opvallend is dat in de tevredenheid ‘hoeveelheid in de wijk’ groenvoorziening en speeltoestellen een halve punt lager scoren dan in 2018. Dit terwijl de tevredenheid over de hoeveelheid verlichting en parkeergelegenheid hierin minder snel daalden.

Ten opzichte van 2018 is de ervaren overlast toegenomen. De cijfers geven geen uitsluitsel waaruit deze toegenomen ervaren overlast uit bestaat. Een mogelijke verklaring is te vinden in de Coronatijd, waarin mensen meer thuis waren en vaker actief in de directe omgeving van de woning waardoor zij zich meer bewust zijn van zaken als achterstallig onderhoud of zwerfvuil.

3.2 Huidige kwaliteit

3.2.1 Huidige uitgangspunten van de IBOR (2018-2022)

De huidige kwaliteit van de openbare ruimte is het startpunt om naar een nieuw beheerplan te komen. Nieuwe keuzes kunnen op basis van deze kwaliteit worden genomen. Het huidige IBOR gaat uit van de volgende kwaliteitsnormen:

Beheercategorie	Winkelgebied	Bedrijventerrein	Buitengebied en kerkdorpen	Woongebied	Hoofdstructuur
Bomen	C	C	C	C	C
Groen	B	C	C	B	C
Gazon	B	C	C	B	C
Grasbermen	B	C	C	C	C
Verharding	B	C	C	C	B
Meubilair	B	C	C	B	B
Reiniging	B	C	C	B	C
Onkruid op verh.	B	B	B	B	B
Riolering en Water	B	C	C	B	C
Kunstwerken	B	C	C	B	C

Deze kwaliteitsnormen zijn als volgt te omschrijven:

A+ - Zeer intensief beheerniveau, de buitenruimte wordt op een zeer hoog niveau onderhouden waardoor er niets op aan te merken valt.

A - Intensief beheerniveau, de buitenruimte wordt op een hoog niveau onderhouden waardoor er weinig op aan te merken valt.

B - Normaal beheerniveau, het gemiddelde beheerniveau waar er hier en daar een iets is aan te merken op de buitenruimte.

C - Extensief beheerniveau, een laag beheerniveau waarbij er regelmatig slechte plekken te zien zijn.

D- Zeer extensief beheerniveau, een zeer laag beheerniveau waarbij kapitaalvernietiging optreedt.

Een voorbeeld van deze beeldkwaliteit is de onderstaande beeldlat van hagen.

Groen-beplanting-haag-snoeibeeld geschoren hagen (RAW-hoofdcodes 70.14.15/70.14.65)				
A+	A	B	C	D
				
De strakke lijnen van de haag zijn duidelijk zichtbaar. Er steken geen uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn goed zichtbaar. Er steken weinig uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn redelijk zichtbaar. Hier en daar steken kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken redelijk veel kleine uitlopers uit de haag.	De strakke lijnen van de haag zijn niet meer zichtbaar. Er steken veel uitlopers uit de haag. De haag heeft zich ontwikkeld tot losse heesterrand.
gemiddelde lengte uitlopers	**gemiddelde lengte uitlopers**	**gemiddelde lengte uitlopers**	**gemiddelde lengte uitlopers**	**gemiddelde lengte uitlopers**
0 cm per 100 m¹	≤ 10 cm per 100 m¹	≤ 20 cm per 100 m¹	≤ 30 cm per 100 m¹	> 30 cm per 100 m¹
maximale lengte uitgroeiende uitlopers	**maximale lengte uitgroeiende uitlopers**	**maximale lengte uitgroeiende uitlopers**	**maximale lengte uitgroeiende uitlopers**	**maximale lengte uitgroeiende uitlopers**
0 cm per 100 m¹	≤ 30 cm per 100 m¹	≤ 40 cm per 100 m¹	≤ 50 cm per 100 m¹	< 50 cm per 100 m¹

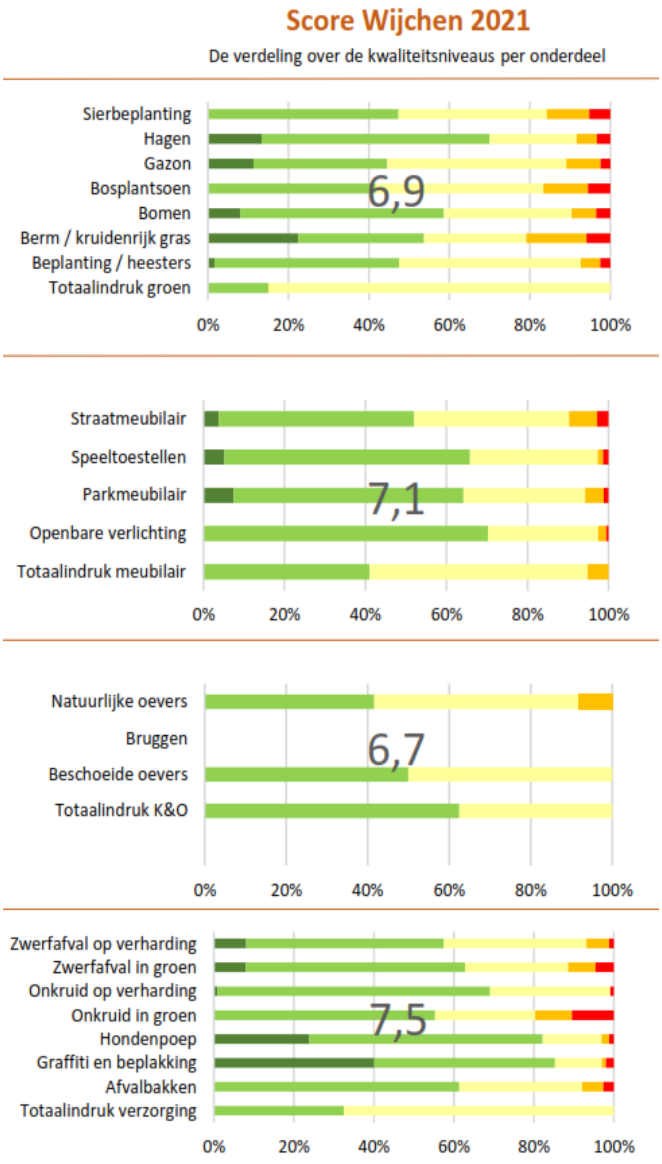
Een enkele keer is het niet mogelijk om aan de gewenste kwaliteit te voldoen. Zo kan er in groeizame periode een dip zitten in het kwaliteitsniveau voor onkruid op verharding of in beplantingen.

De raad gaf in 2021 aan enkele beheergroepen anders te willen behandelen dan de hoofdbeheergroep waartoe ze behoren. Deze beheergroepen zullen in het nieuwe IBOR als hoofdbeheergroep terugkomen.
Het gaat hierbij om: bomen, gazon, grasbermen en onkruid op verharding.

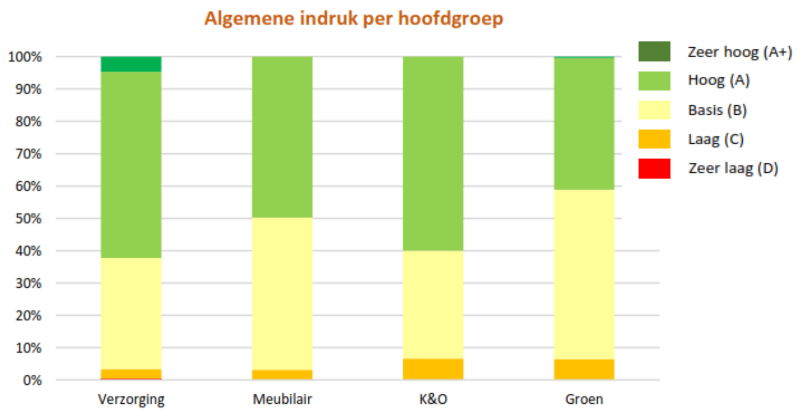
3.2.2 Schouw

De algemene indruk van de beleidsschouw uit 2021 is dat de openbare ruimte in de gemeente er goed voorstaat. Dit is terug te zien in het figuur op de volgende pagina. De CROW heeft een norm van 10% dat afgekeurd mag worden bij een schouw. De algemene indruk per hoofdgroep laat zien dat voor de hoofdbeheergroepen verzorging, meubilair, kunstwerken en oevers, en groen allen onder de 10% zitten. In het verleden heeft de raad extra aandacht gevraagd voor zwerfafval. Dit zit nu op 8% en valt dus onder de norm van 10%.

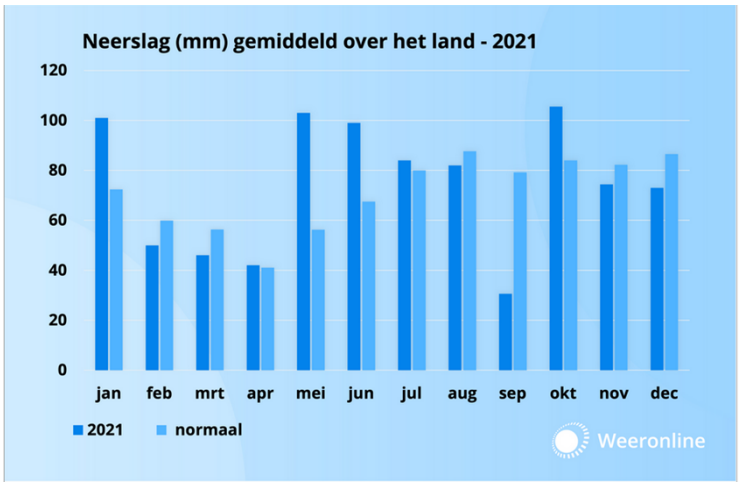
Als er vervolgens meer wordt ingezoomd op deze hoofdgroepen, zoals hiernaast te zien is, dan blijft dit beeld intact. Enkel onkruid in groen kent een hoger dan 10% afkeuringspercentage.

Dit is vanuit meteorologisch perspectief te verklaren. In 2021 viel er meer regen dan normaal. Gemiddeld viel er in Nederland in 2021 884 mm regen. In een normaal jaar is deze neerslag 851 mm (cijfers weeronline). Vooral in mei en juni viel er meer neerslag zoals in de neerslag grafiek te zien is. Deze twee maanden is de piek van het groeiseizoen waardoor onkruid sneller groeit.

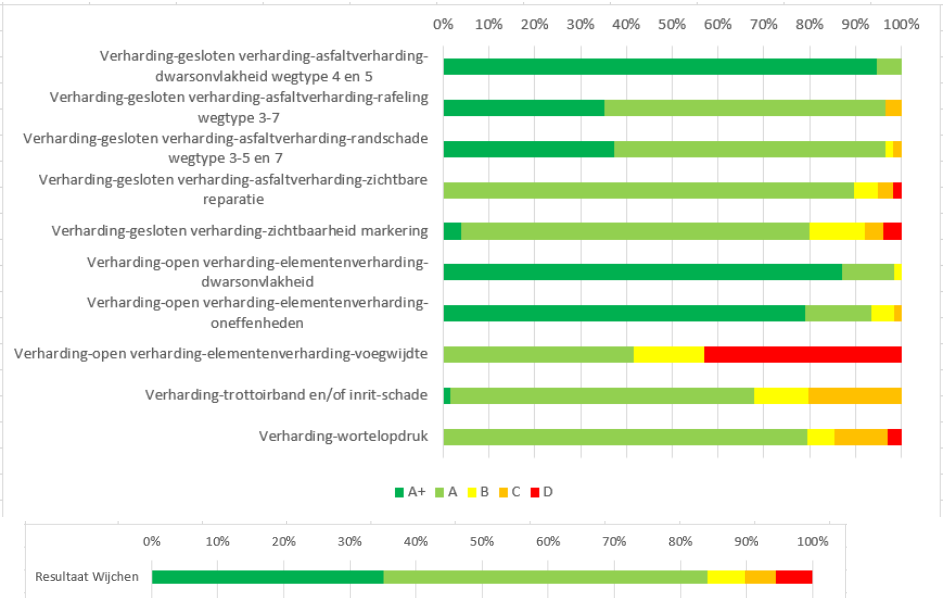
Elke andere gemeente in Nederland kende dan ook hetzelfde probleem als Wijchen.
In een dusdanig nat jaar is binnen de 20% blijven een goede prestatie te noemen. De gemeente Wijchen blijft hier ruim binnen.

De resultaten van de schouw zijn niet ingericht conform de inrichting van de functionele gebieden die Wijchen hanteert. Om de resultaten van de schouw te vergelijken met de gewenste kwaliteitsniveaus, is er van het hoogst gevraagde kwaliteitsniveau van de gemeente uitgegaan. Dit is de B-kwaliteit. Hierbij met kanttekening dat zoals in 3.2.1 te zien is, er over de gehele gemeente gezien meer C-kwaliteit is gewenst.
De indruk van de scores is hier dat de gemeente over het algemeen het B-kwaliteit haalt. Enkel in het groen zijn er afwijkingen van meer dan 10% C en D. De C-kwaliteit is bij bermen met 14% het hoogste. Met de eerder genoemde kanttekening in oog houdend, is te constateren dat de gemeente daadwerkelijk een niveau levert dat iets hoger ligt dan het gewenste kwaliteitsniveaus.

3.2.3 Weginspectie

De weginspecties laten een beeld zien dat vergelijkbaar is met het groen. De gewenste beeldkwaliteit voor wegen is op de hoofdstructuur en in het winkelcentrum een B, en in de overige gebieden een C niveau. De gemeente Wijchen haalt een hoger niveau met 84% A+ of A. Slechts 5% is een C niveau. Dit niveau ligt hoog, echter het vervaltermijn naar een lager niveau is bij wegbeheer veel trager dan bij groen, meubilair of reiniging.

Als de D kwaliteit wordt bekeken (dit is de indicator voor vervangingen), dan valt te zien dat over de hele linie er slechts sprake is van 6% D kwaliteit. De norm is op basis van de afschrijvingstermijn 4%. Er is geen sprake van een achterstand in vervangingen. Er is echter wel sprake van een grote werkvoorraad. Deze werkvoorraad van 6% komt vooral bij de voegwijdte, de ruimte tussen twee stoeptegels of klinkers, bij elementenverharding vandaan.

Kijkend naar zowel de weginspectie als de schouw, dan valt te concluderen dat Wijchen amper D kwaliteit kent. Het betekent dat de gemeente geen eenmalige achterstand heeft voor groen, meubilair, kunstwerken, reiniging en wegen.

4. Thema's openbare ruimte

Uit de algemene beleidskaders van de gemeente Wijchen komen acht richtinggevende thema's voort. Deze thema's vormen het uitgangspunt voor de ambities voor het beheer en inrichting van de openbare ruimte.

- Identiteit
- Bruikbaarheid
- Uitstraling
- Klimaatadaptatie en duurzaamheid
- Biodiversiteit
- Veiligheid en gezondheid
- Mobiliteit en bereikbaarheid
- Participatie en zelfbeheer

De thema's dragen bij aan het realiseren van de bestuurlijke en maatschappelijke doelen en vertellen waarom bepaalde beheeractiviteiten worden uitgevoerd. De komende vier jaar streeft de gemeente er ook naar om deze thema's aan bod te laten komen in het beheer van de openbare ruimte. Met hierbij aandacht voor wat de gemeente per thema wil bereiken, wat de inwoners hierover vinden en wat de uitgangspunten zijn voor beheer en inrichting.

4.1 Waarden openbare ruimte

De acht thema's die de gemeente benoemd, zijn te plaatsen in zeven generieke waarden (bron: beleefdebuitenruimte). Deze waarden zijn op basis van diverse wetenschappelijke onderzoeken vastgesteld. Het geeft inzicht in wat verschillende inwoners belangrijk vinden aan de openbare ruimte. Per waarde is hieronder kort een algemene beschrijving van de waarde gegeven en hoe beheer aan die waarde een bijdrage kan leveren.

Milieu en duurzaamheid

De thema's klimaatadaptatie en duurzaamheid, en biodiversiteit vallen onder deze waarde. De openbare ruimte is uitermate geschikt om een bijdrage te leveren aan deze thema's. Beplanting draagt bij aan biodiversiteit, verkoeling op hete dagen en waterafvang. Daarnaast dragen recycling of een circulaire economie bij aan minder afval en daarmee de verhoging van de duurzaamheid.
Hoe:

- Extensief beheer zoals beschreven in het Ecologisch groenbeheerplan 2021-2030.
- Tegengaan hitte eiland effect door, waar mogelijk, bomen een groot bladvolume te laten hebben.
- Afkoppeling bij nieuwe projecten is leidend.
- Efficiënt beheer met als doel om de vervangingstermijnen van de assets te verlengen.

Economische waarde

Het thema bruikbaarheid suggereert een mate van waarde. Voor een deel zal het thema bruikbaarheid in economische waarde terug te vinden zijn. Maar ook kan het vallen onder de waarde gezondheid (bijv. voor sportparken) en milieu en duurzaamheid (bijv. wadi's). In de buitenruimte gebeurt een hoop. En daar zijn ook economische handelingen een onderdeel van. Denk hierbij aan terrasjes of een markt. Naast deze handelingen draagt de openbare ruimte ook bij aan de waarde van gebouwen. Zo zijn gebouwen in een groene omgeving meer waard dan een vergelijkbaar gebouw in een stenen omgeving. Ook een nette omgeving helpt bij de waardeverhoging.
Hoe:

- Nette omgeving, zowel op het gebied van straatafval als goed onderhouden groen.
- Assetbeheer zorgt voor het duurzaam instant houden van de kapitaalgoederen.

Aantrekkelijkheid en identiteit

De thema's identiteit en uitstraling vallen onder deze waarde. Een omgeving met een duidelijke identiteit zorgt voor binding van de inwoners aan die omgeving. Ook een aantrekkelijke buitenruimte verhoogt de binding van de inwoners. Het is immers prettiger wonen in een mooie omgeving.
Hoe:

- Verzorgde openbare ruimte.

- Een divers beheer in deelgebieden.
- Met behulp van belevingsindicatoren sturen op de specifieke identiteit van wijk, buurt of dorp.
- Instant houden van cultuurhistorisch groen.

Gezondheid

Het thema veiligheid en gezondheid is zowel terug te vinden in de waarde gezondheid als de hierna beschreven waarde (sociale) veiligheid. De openbare ruimte kan bijdragen aan de gezondheid van mensen. Een groene omgeving motiveert mensen om meer te bewegen. Denk hierbij aan wandelen, fietsen maar ook sporten. Het groen zelf helpt met het creëren van een schone lucht door het fijnstof en CO2 uit de lucht te halen.

Hoe:

- Goed onderhouden fiets en wandelpaden.
- Een goed aanbod van speelplekken en speelbaar groen.
- Goed onderhouden sportparken.

(Sociale) veiligheid

Sociale veiligheid is een belangrijke pijler voor de openbare ruimte. Als inwoners zich prettig en veilig op een bepaalde plek voelen, dan zijn zij eerder geneigd om naar buiten te gaan. Voelen mensen zich onveilig, dan blijven ze binnen of mijden die plek. Voor een veilige plek geldt dat het zichtbaar, eenduidig, aantrekkelijk en toegankelijk is.

Hoe:

- Goed onderhouden verlichting.
- Geen schade door assets.
- Geen overhangend groen.
- Aanpak zwerfafval in winkelgebieden.

Bereikbaarheid en beweegbaarheid

Het thema mobiliteit en bereikbaarheid is hetzelfde als de waarde bereikbaarheid en beweegbaarheid van beleefdebuitenruimte. Van A naar B gaan is waarvoor we de openbare ruimte het meest gebruiken. Een goed toegankelijke buitenruimte met meerdere routes is dan ook een pre. Ook de mate waarin inwoners die minder goed ter been zijn zich kunnen voortbewegen binnen de gemeente is van belang. Verder zegt deze waarde ook iets over de overzichtelijkheid van de openbare ruimte.

Hoe:

- Goed onderhouden wegen, trottoirs, fietspaden.
- Sturen op voldoende parkeergelegenheid bij nieuwe projecten.

Thuisgevoel en betrokkenheid

Het thema participatie en zelfbeheer zegt iets over een mate van betrokkenheid bij de eigen omgeving. Het is dan ook vergelijkbaar met de waarde thuisgevoel en betrokkenheid. Inwoners kennen de openbare ruimte rond hun woning het beste. Een goed onderhouden omgeving geeft de inwoners een tevreden gevoel. Door ze actief te betrekken bij deze ruimte wordt de mate van betrokkenheid en trots van "hun" omgeving hoger. Wijchen heeft een positieve geschiedenis met participatie in het groen

Hoe:

- Participatie in groenonderhoud.
- Participatie in afvalruimen.
- Adoptie van een groenvak, rotonde, boomspiegel of speelplek.
- Participatie in onkruidbestrijding op verhardingen.
- Participatie in gladheidsbestrijding.

4.2 Inwonersparticipatie

De gemeente stimuleert haar inwoners om mee te werken aan het onderhouden van de openbare ruimte. Inwoners kunnen zich via de site van de gemeente aanmelden om te helpen in het groenonderhoud door te snoeien, maaien of schoffelen. Bij aanmelding volgt een thuisbezoek de wijkbeheerder. Eventueel materiaal (schoffel, bezem, handschoenen) wordt verstrekt en een rechtstreeks contactpersoon wordt bekend gemaakt voor onder andere het beantwoorden van vragen en het geven van adviezen. Ook zijn er grootschalige participatieprojecten waarbij stichtingen en verenigingen parken en moestuinen bijna geheel in eigen beheer hebben, zoals De Uitloper in Bergharen. Bedrijven participeren door het sponsoren en in beheernemen van een rotonde.

Naast het groenonderhoud kunnen de inwoners van Wijchen ook de gemeente ondersteunen door zwerfafval in hun wijk of in een park op te ruimen om samen Wijchen schoon te houden.

Voor gladheidsbestrijding heeft de gemeente op verschillende locaties zoutzakken staan. Hiermee kunnen de inwoners zelf zout strooien op plekken waar de strooiwagens niet kunnen komen. Verder is er ook de mogelijkheid voor mensen om zich aan te melden voor sneeuwruimen.

De gemeente kent ook de klusmaand. Hier gaan de wijkploegen per wijk een keer per jaar zo veel mogelijk kleine problemen oplossen. Dit is een extra impuls om wijken en dorpen samen met wijk/dorpsbewoners schoon te houden. Inwoners kunnen zelf ook meehelpen met het onderhoud.

Van maart 2021 tot april 2022 liep de pilot voor MijnWijkplan van de gemeente in Bergharen, Hernen en Leur. In deze proef konden inwoners gemeentelijke wijkplannen voor de openbare ruimte inzien en eigen wensen en ideeën sturen. Deze pilot is verder geïntegreerd in het gemeentebrede onderzoek naar welk digitaal communicatieplatform geschikt is voor bewonerscontact gericht op de sociale en fysieke leefomgeving. De overlegvorm tussen leefbaarheidsgroep, gemeente en MeerVoormekaar is daarbij succesvol. Hierin vindt dan ook voortgang om zo de lopende en eventueel nieuwe initiatieven op te pakken. Het is tevens een input voor onder andere een verdere opzet voor wijkbeheer 2.0.

Naast inwoners participeren ook bedrijven. Dit doen zij door voor 3 of meer jaren een rotonde te sponsoren en in onderhoud te nemen. Met de mogelijkheid voor bedrijven om een rotonde te sponsoren krijgen rotondes een unieke uitstraling en het levert een kostenvermindering op. Daarnaast is het bevorderen voor het maatschappelijk ondernemen in Wijchen.

Daarnaast is er de verbinding met het centrummanagement, parkmanagement en buurgemeenten. Samenwerking zorgt voor meer kwaliteit, kennis, kracht bij het beheer van de leefomgeving.

5. Beheerstrategie

5.1 Integraal vervangen

Het vervangen van riolering heeft altijd invloed op de openbare ruimte. Om de riolering te bereiken moet soms de weg worden opengebroken. Hierbij kan worden afgevraagd wat het effect hiervan is op het wegbeheer.
Bij integraal werken wordt er een brug geslagen tussen disciplines. Het moment van (te overwegen om) riolering te vervangen is het moment dat grootschalig onderhoud van wegen aan de orde is, het moment dat 'het asfalt op is'. Wordt het riool van buitenaf gerepareerd of vervangen vlak nadat aan een weg groot onderhoud is uitgevoerd, dan is er op z'n minst sprake van kapitaalvernietiging.

Voorgenomen reconstructie- of vervangingsplannen hebben vaak ook gevolgen voor infrastructuur zoals kabels en leidingen, maar ook voor bomen. Voor die laatste kan in een vroeg stadium al een analyse worden gemaakt, een boomeffectanalyse.

Assets binnen de openbare ruimte hebben een verschillende levensduur. Hierbij zijn locatie en inrichting van invloed. Een boom in het park leeft bijvoorbeeld meestal langer en beter dan een boom in de verharding. Toch kan er een gemiddelde worden gesteld voor deze levensduren en daarmee de afschrijfstermijnen.

Risico bewust rioolbeheer
Op dit moment wordt door het team Ruimtelijk Beheer de mogelijkheid onderzocht voor risico bewust rioolbeheer. Zodra dit daadwerkelijk geïmplementeerd wordt, ontstaat er een nieuwe situatie waarbij de levensduren en daarmee het jaar van vervangingen in het beheersysteem veranderen. Dit heeft dan ook impact op de rest van de openbare ruimte. Zo kunnen bijvoorbeeld de levensduur van een weg gelijkgetrokken worden met de levensduur van het riool.

Het voorstel voor de afschrijftermijnen zijn:

- Riolen: gemiddeld 68 jaar;
- Wegen: gemiddeld 72,5 jaar, waarbij er 68,5 jaar voor hoofdwegen en wegen met riolering wordt gehanteerd en 95 jaar voor wegen in het buitengebied zonder riolering. Ook element- en asfaltverhardingen kennen verschillende levensduren;
- Bomen: 68,5 jaar; door te streven naar oudere bomen met een goed bladvolume, kan hier een bijdrage geleverd worden aan de klimaatopgave;

- Beplanting: 33 jaar.

5.2 Integraal onderhoud

Het onderhoud is redelijk fragmentarisch over de verschillende vakdisciplines georganiseerd. Voor een deel blijft dit altijd zo, maar integraal onderhoud biedt kansen in kwaliteit en financiën.

Integraal in een gebied werken betekent dat de inwoner de kwaliteit als beter ervaart. En het verval naar een lager niveau gaat langzamer, want vuil trekt immers vuil aan. Het is dus belangrijk dat er gezorgd wordt voor zoveel mogelijk gelijktijdige uitvoering van de werkzaamheden.
Voorbeelden van werkzaamheden die gecombineerd kunnen worden: verwijderen zwerfafval, onkruid op verharding en beplanting verwijderen, vegen van wegen, veegvuil opruimen (onkruidgroei op verharding ontstaat eerder als er veegvuil ligt). Wijchen werkt al met wijkbonnen, hierbij worden grotere acties op wijkniveau ingepland, de inwoners waarderen deze actie.

Bij de planning van de werkzaamheden als de keuze in de kwaliteitsniveaus kan zoveel mogelijk op ingespeeld worden op het maken van werk met werk.
De kwaliteitsniveaus stellen we vaak vast op basis van de beeldsystematiek. Dit is zeer geschikt om de politiek een afweging te laten maken in kwaliteit en financiële middelen.

5.3 Kosten van de huidige beheerkwaliteit

Om tot de bedragen voor de gewenste situatie te komen zijn de arealen per deelgebied vermenigvuldigd met normkosten die gekoppeld zijn aan de kwaliteitsniveaus per beheergroep. Er is ook een correctie zichtbaar voor mensen van de sociale werk. Deze mensen kunnen door lichamelijke beperkingen vaak niet of lastig werken met een C-niveau en zullen een hoger niveau leveren. Ook als een C-niveau gewenst is. Veranderingen in arealen of andere mutaties zijn geborgd in de reguliere planning en control cyclus.

Rentelast is in dit IBOR buiten beschouwing gelaten. Het werk moet duurgaan, ondanks de rente. Daarbij kan de rentelast verschillen. Wel wordt er in de begroting

uitgegaan van een fictieve bijdrage vanuit het vGRP. Bij vervanging van riolering moet vaak de weg opengebroken worden. De weg mag daarbij in een hoek van 45 graden, vanuit het riool gezien, vervangen worden. Bij het personeel is er gekeken hoeveel procent van het werk er daadwerkelijk buiten uitvoerend werk is. Er is gerekend met 0% voor het kantoorpersoneel, wijkbeheerders op 20%, de voorman op 65% en de groenmensen op 100%. In bijlage 6 staat uitgebreider beschreven hoe de onderstaande bedragen tot stand zijn gekomen.

Beheercategorie	Winkelgebied	Bedrijventerrein	Buitengebied en kerkdorpen	Woongebied	Hoofdstructuur
Bomen	C	C	C	C	C
Groen	B	C	C	B	C
Gazon	B	C	C	B	C
Grasbermen	B	C	C	C	C
Verharding	B	C	C	C	B
Meubilair	B	C	C	B	B
Reiniging	B	C	C	B	C
Onkruid op verh.	B	B	B	B	B
Riolering en Water	B	C	C	B	C
Kunstwerken	B	C	C	B	C

Totale kosten openbare ruimte		verschil t.o.v. huidige situatie
Gewenste situatie	€ 9.012.762	100,22%
Huidige situatie /begroting	€ 8.992.957	
Verschil	€ -19.805	-0,22%

De voortzetting van de huidige keuzes van de beheerkwaliteit, zoals hierboven te zien, heeft invloed op de begroting van de gemeente. Hierboven is te zien dat er, op basis van de huidige begroting, een begrotingstekort van €19.805,00 ontstaat.

Bijlagen:

Bijlage 1: Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)
Bijlage 2: Weginspecties
Bijlage 3: Eenheidscijfers onderhoud
Bijlage 4: Eenheidscijfers vervanging
Bijlage 5: Areaalgegevens
Bijlage 6: Onderbouwing van de financiën

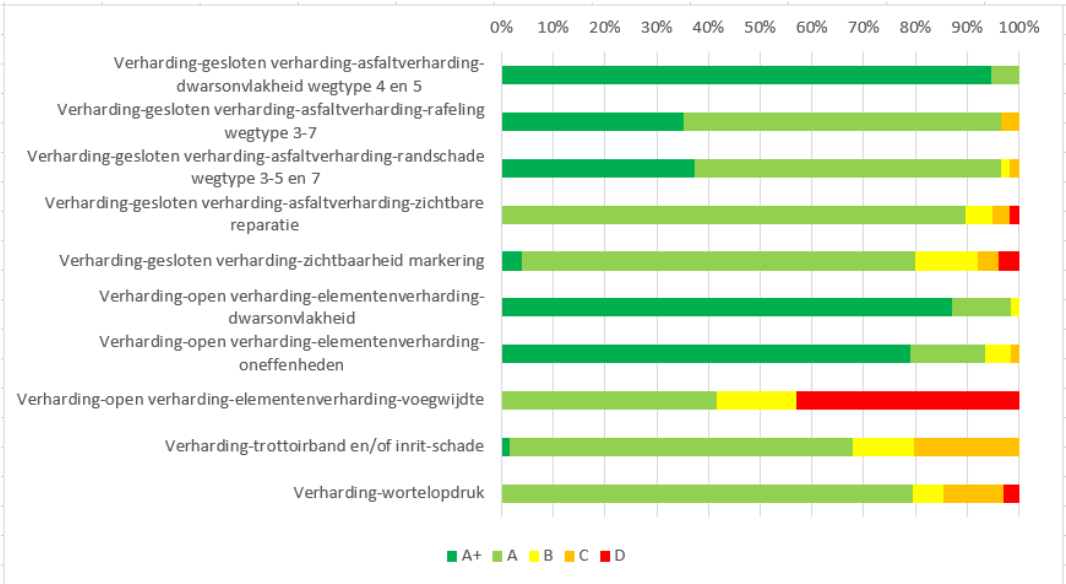
Bijlage 1: Klanttevredenheidsonderzoek (KTO)

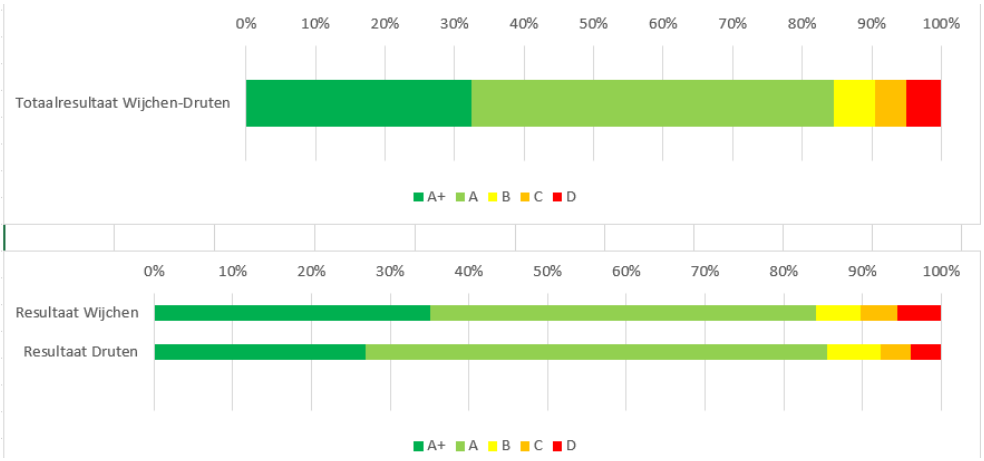
Resultaten	2011	2013	2015	2018	2021
Belang taken wijkbeheer (voor het eerst gesteld in 2021): percentage die de taak het meest belangrijk vindt					
Onderhoud bestrating					98%
Onderhoud groen					91%
Verwijderen zwerfvuil					66%
Schoonhouden bestrating van blad en onkruid					65%
Tevredenheid hoe medewerkers taken uitvoeren	**6,7**	**6,7**	**7,0**	**6.9**	**6,8**
Snelheid uitvoering taken Wijkbeheer	**6,4**	**6,5**	**6,8**	**6.6**	**6,5** ↓
Melding gedaan bij Wijkbeheer	**30%**	**30%**	**24%**	**31%**	**34%** ↑
Direct bij juiste persoon terecht (bij telefonisch contact)	73%	80%	71%	60%	58% ↓
Tevredenheid bereikbaarheid Wijkbeheer	**7,1**	**7,1**	**7,2**	**6,8**	**7,1**
Afhandeling melding binnen een week	37%	56%	51%	42%	40% ↓
Melding nooit afgehandeld	26%	15%	14%	15%	11%
Tevredenheid afhandeling melding	**6,3**	**6,7**	**7,0**	**6,7**	**6,6** ↓
Vriendelijkheid medewerkers Wijkbeheer	7,5	7,4	7,5	7,5	7,4
Tevredenheid onderhoud door Wijkbeheer					
Groenvoorziening	6,6	6,2	6,9	6,8	6,3 ↓
Bestrating	6,6	6,1	6,6	6,6	6,5
Speeltoestellen	6,6	6,5	6,9	7,1	6,5 ↓
Verlichting	7,2	7,3	6,7	7,4	7,0 ↓
Parkeerplaatsen	6,6	6,5	6,7	6,6	6,4
Riolering	6,8	6,4	6,9	6,9	6,7
Tevredenheid schoonhouden door Wijkbeheer					
Groenvoorziening	6,7	6,4	6,9	6,9	6,7
Bestrating	6,8	6,4	6,8	6,9	6,6 ↓
Speeltoestellen	6,8	6,6	7,0	7,1	7,0
Verlichting	7,0	7,2	7,3	7,3	7,3
Parkeerplaatsen	6,7	6,7	6,8	6,8	6,9
Riolering	6,9	6,4	6,9	6,8	6,9
Tevredenheid hoeveelheid in wijk					
Verlichting	7,1	7,6	7,4	7,6	7,4
Parkeergelegenheid	6,3	6,4	6,4	6,5	6,4
Speeltoestellen	6,6	6,5	6,8	6,9	6,5 ↓
Groenvoorziening	7,1	7,0	7,2	7,3	6,8 ↓
Veiligheid wijk	**7,0**	**7,2**	**7,3**	**7,5**	
Verkeersveiligheid	6,5	6,6	6,4	6,5	6,4
Veiligheid speeltoestellen	7,0	7,1	7,2	7,3	7,3
Overlast hangjongeren	6,6	7,1	7,2	7,1	6,9
Criminaliteit	6,5	6,7	6,8	7,0	6,9
Geweld en agressie	7,0	7,4	7,5	7,7	7,6
Straatverlichting	-	7,5	7,4	7,6	7,3 ↓
Ervaren overlast	**36%**	**34%**	**30%**	**44%**	**49%** ↑
Verkeersoverlast	-	35%	37%	42%	40%
Geluidsoverlast	-	-	43%	53%	51%
Overlast hangjongeren	-	28%	22%	22%	20%
Geweld en agressie	-	-	6%	4%	5%
Kapotte straatverlichting	-	11%	13%	15%	13%
Toename overlast	**56%**	**28%**	**17%**	**23%**	**28%** ↑
Overlast gelijk gebleven	-	58%	68%	67%	56%
Afname overlast	**43%**	**13%**	**15%**	**11%**	**17%** ↑

Bijlage 2: Weginspecties

Beeldmeetlatten	A+ aantal	A aantal	B aantal	C aantal	D aantal
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-dwarsonvlakheid wegtype 4 en 5	54	3	0	0	0
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-rafeling wegtype 3-7	20	35	0	2	0
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-randschade wegtype 3-5 en 7	22	35	1	1	0
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-zichtbare reparatie	0	52	3	2	1
Verharding-gesloten verharding-zichtbaarheid markering	1	19	3	1	1
Verharding-open verharding-elementenverharding-dwarsonvlakheid	54	7	1	0	0
Verharding-open verharding-elementenverharding-oneffenheden	49	9	3	1	0
Verharding-open verharding-elementenverharding-voegwijdte	0	27	10	0	28
Verharding-trottoirband en/of inrit-schade	1	39	7	12	0
Verharding-wortelopdruk	0	54	4	8	2
Totaalresultaat Wijchen	201	280	32	27	32

Beeldmeetlatten	A+	A	B	C	D
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-dwarsonvlakheid wegtype 4 en 5	95%	5%	0%	0%	0%
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-rafeling wegtype 3-7	35%	61%	0%	4%	0%
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-randschade wegtype 3-5 en 7	37%	59%	2%	2%	0%
Verharding-gesloten verharding-asfaltverharding-zichtbare reparatie	0%	90%	5%	3%	2%
Verharding-gesloten verharding-zichtbaarheid markering	4%	76%	12%	4%	4%
Verharding-open verharding-elementenverharding-dwarsonvlakheid	87%	11%	2%	0%	0%
Verharding-open verharding-elementenverharding-oneffenheden	79%	15%	5%	2%	0%
Verharding-open verharding-elementenverharding-voegwijdte	0%	42%	15%	0%	43%
Verharding-trottoirband en/of inrit-schade	2%	66%	12%	20%	0%
Verharding-wortelopdruk	0%	79%	6%	12%	3%
Totaalresultaat Wijchen	35%	49%	6%	5%	6%

0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%
Totaalresultaat Wijchen-Druten
A+
A
B
C
D

0%
10%
20%
30%
40%
50%
60%
70%
80%
90%
100%
Resultaat Wijchen
Resultaat Druten
A+
A
B
C
D

Bijlage 3: Eenheidscijfers onderhoud

				Onderhoud		
Nr.	**Hoofdbeheergroep**	Beheergroep				
				Kwal A	Kwal B	Kwal C
1	**Bomen**	Bomen in beplanting	st	€ 19,50	€ 16,39	€ 13,63
2		Bomen in gras	st	€ 18,84	€ 17,74	€ 16,36
3		Bomen in verharding	st	€ 29,93	€ 24,17	€ 20,33
4		Leiboom / vormboom	st	€ 59,57	€ 34,20	€ 24,71
5		Gekandelaberd en knot	st	€ 59,57	€ 34,20	€ 24,71
6	**Groen**	Bosplantsoen	m2	€ 1,17	€ 0,86	€ 0,59
7		(Dorps)Bos	m2	€ 0,43	€ 0,30	€ 0,16
8		Loofbos	m2	€ 0,43	€ 0,30	€ 0,16
9		Bosplantsoen - EVZ	m2	€ 1,17	€ 0,86	€ 0,59
10		Haagstruweel	m2	€ 1,17	€ 0,86	€ 0,59
11		Houtsingels/wallen	m2	€ 1,17	€ 0,86	€ 0,59
12		Hakhout	m2	€ 1,17	€ 0,86	€ 0,59
13		Kruidenrijk grasland (1x maaien/afvoer.)	m2	€ 0,10	€ 0,09	€ 0,08
14		Ruigte	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
15		Weide	m2	€ 0,94	€ 0,75	€ 0,61
16		Bloemenweide (1x maai/afvoer.)	m2	€ 0,10	€ 0,09	€ 0,08
17		Bodembedekkers	m2	€ 3,73	€ 3,04	€ 2,64
18		Vaste planten	m2	€ 4,17	€ 3,39	€ 2,91
19		Klimplanten	m2	€ 4,17	€ 3,39	€ 2,91
20		Heesters	m2	€ 3,72	€ 2,96	€ 2,62
21		Fijne sierheester	m2	€ 3,72	€ 2,96	€ 2,62
22		Grove sierheester	m2	€ 3,72	€ 2,96	€ 2,62
23		Botanische rozen	m2	€ 7,30	€ 5,49	€ 4,34
24		Struikrozen / heesterrozen	m2	€ 10,34	€ 7,44	€ 4,29
25		Blokhagen	m2	€ 5,63	€ 4,87	€ 3,71
26		Hagen hoogte 0 - 50	m2	€ 5,63	€ 4,87	€ 3,71
27		Hagen hoogte 50 -100	m2	€ 5,63	€ 4,87	€ 3,71
28		Hagen hoogte 100-150	m2	€ 5,63	€ 4,87	€ 3,71
29		Hagen hoogte >150	m2	€ 5,63	€ 4,87	€ 3,71
30	**Gazon**	Gazon	m2	€ 0,60	€ 0,49	€ 0,41
31		Gazon talud	m2	€ 0,60	€ 0,49	€ 0,41
32		Gazons met bloembollen	m2	€ 1,31	€ 1,12	€ 0,61
33		Recreatief grasveld	m2	€ 0,60	€ 0,49	€ 0,41
34		Hondenuitlaatzones	m2	€ 0,81	€ 0,70	€ 0,55
35	**Ruw gras**	Grasbermen (1x maaien/afvoer.)	m2	€ 0,10	€ 0,09	€ 0,08
36		Grasbermen (2x maaien/afvoer.)	m2	€ 0,16	€ 0,15	€ 0,14
37		Grasbermen (2x maaien/afvoer talud)	m2	€ 0,16	€ 0,15	€ 0,14
38		Grasbermen (4x maaien)	m2	€ 0,27	€ 0,27	€ 0,26
39		Grasbermen (6x maaien)	m2	€ 0,41	€ 0,41	€ 0,39
40		Hondenuitlaatberm	m2	€ 0,94	€ 0,75	€ 0,61
41		Grasbermen	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
42		Grasbermen (1x klepelen)	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
43		Grasbermen (2x klepelen)	m2	€ 0,10	€ 0,08	€ 0,08
44		Ruw gras (12x maaien)	m2	€ 0,82	€ 0,82	€ 0,78
45	**Meubilair**	Afvalbakken	m2	€ 27,12	€ 21,87	€ 17,06
46		Banken en tafels	m2	€ 31,32	€ 25,26	€ 19,70
47		Paaltjes	m2	€ 1,37	€ 1,11	€ 0,86
48		Fietsklemmen	m2	€ 0,71	€ 0,57	€ 0,44
49		Lichtmasten	m2	€ 12,65	€ 10,20	€ 7,96
50		Armaturen	m2	€ 10,54	€ 8,50	€ 6,63
51		VRI	m2	€ 6.200,00	€ 5.000,00	€ 3.900,00

52		Borden en geleiders	m2	€ 3,58	€ 2,89	€ 2,25
53		ANWB borden	m2	€ 3,58	€ 2,89	€ 2,25
54		Speeltoestel	m2	€ 65,00	€ 65,00	€ 65,00
55		Afscheidingen	m2	€ 1,96	€ 1,96	€ 1,96
56	**Reiniging**	Lediging afvalbakken	m2	€ 176,72	€ 142,51	€ 142,51
57		Grof zwerfafval	m2	€ 0,02	€ 0,02	€ 0,02
58		Fijn zwerfafval	m2	€ 0,01	€ 0,01	€ 0,01
59		Veegvuil	m2	€ 0,05	€ 0,04	€ 0,03
60		Natuurlijk afval	m2	€ 0,04	€ 0,03	€ 0,02
61	**Onkruid op verh.**	Onkruid op verharding	m2	€ 0,14	€ 0,11	€ 0,09
62	**Verharding**	Asfaltverharding	m2	€ 0,96	€ 0,77	€ 0,60
63		stil asfalt (7% kostenverhogend)	m2	€ 1,03	€ 0,83	€ 0,65
64		Elementenverharding (beton)	m2	€ 0,50	€ 0,40	€ 0,32
65		Elementenverharding (gebakken materiaal)	m2	€ 0,93	€ 0,75	€ 0,59
66		Betonverhardingen	m2	€ 0,36	€ 0,29	€ 0,23
67		Bermen (verhard)	m2	€ 0,14	€ 0,12	€ 0,09
68		Belijning en figuratie	m2	€ 1,07	€ 0,87	€ 0,68
69		Halfverharde paden	m2	€ 0,61	€ 0,45	€ 0,29
70	**Riolering en Water**	Houtachtige oeverbegroeiing	m1	€ 3,10	€ 2,50	€ 1,95
71		Wadi's	m2	€ 0,24	€ 0,19	€ 0,15
72		Poelen	st	€ 0,43	€ 0,35	€ 0,27
73		Natuurlijke oeverbegroeiing	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
74		Riet oeverbegroeiing	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
75		Wilgen oeverbegroeiing	m2	€ 0,07	€ 0,06	€ 0,05
76		Bermsloot	m1	€ 0,27	€ 0,27	€ 0,27
77	**Kunstwerken**	Brug (hout)	st	€ 510,00	€ 445,00	€ 295,00
78		Brug (hout, leuning niet schilderen)	st	€ 444,00	€ 325,00	€ 288,00
79		Brug vast = Viaduct	st	€ 2.164,00	€ 1.488,00	€ 1.200,00
80		Geluidswerende constructies	st	€ 395,00	€ 288,00	€ 245,00
81		Tunnel (auto)	st	€ 1.211,00	€ 600,00	€ 555,00
82		Tunnel (fietser-voetganger)	st	€ 2.026,00	€ 1.568,00	€ 1.365,00
83		Faunapassage (zie duiker)	st			
84		Faunarasters	st	€ 50,00	€ 25,00	€ 25,00
85		Kademuur (staal)	st	€ 574,00	€ 373,00	€ 125,00
86		Duiker (rechthoekig)	st	€ 68,00	€ 53,00	€ 53,00
87		Duiker (rond)	st			
88		Walbescherming (=Beschoeiing)	st	€ 68,00	€ 53,00	€ 43,00
89		Hek	st	€ 50,00	€ 34,00	€ 25,00
90		Steigers	st	€ 451,00	€ 231,00	€ 222,00
91		Muur metselwerk	st	€ 432,00	€ 324,00	€ 250,00
92		Strekdam	st		€ -	

Bijlage 4: Eenheidscijfers vervanging

Hoofdbeheergroep	Beheergroep		aanlegkosten	Afschrijvings termijn			kosten vervanging		
				Kwal A	Kwal B	Kwal C	Kwal A	Kwal B	Kwal C
Bomen	Bomen in beplanting	st	€ 386,35	55	60	65	€ 7,02	€ 6,44	€ 5,94
	Bomen in gras	st	€ 386,35	55	60	65	€ 7,02	€ 6,44	€ 5,94
	Bomen in verharding	st	€ 1.500,00	55	60	65	€ 27,27	€ 25,00	€ 23,08
	Leiboom / vormboom	st	€ 386,35	55	60	65	€ 7,02	€ 6,44	€ 5,94
	Gekandelaberd en knot	st	€ 386,35	55	60	65	€ 7,02	€ 6,44	€ 5,94
Groen	Bosplantsoen	m2	€ 10,00	100	100	100	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
	(Dorps)Bos	m2	€ 7,50	100	100	100	€ 0,08	€ 0,08	€ 0,08
	Loofbos	m2	€ 7,50	100	100	100	€ 0,08	€ 0,08	€ 0,08
	Bosplantsoen - EVZ	m2	€ 10,00	100	100	100	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
	Haagstruweel	m2	€ 10,00	100	100	100	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
	Houtsingels/wallen	m2	€ 10,00	100	100	100	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
	Hakhout	m2	€ 10,00	100	100	100	€ 0,10	€ 0,10	€ 0,10
	Kruidenrijk grasland (1x maaien/afvoer.)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Ruigte	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Weide	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Bloemenweide (1x maai/afvoer.)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Bodembedekkers	m2	€ 22,55	25	30	35	€ 0,90	€ 0,75	€ 0,64
	Vaste planten	m2	€ 33,80	20	25	30	€ 1,69	€ 1,35	€ 1,13
	Klimplanten	m2	€ 33,80	20	25	30	€ 1,69	€ 1,35	€ 1,13
	Heesters	m2	€ 22,55	25	30	35	€ 0,90	€ 0,75	€ 0,64
	Fijne sierheester	m2	€ 22,55	25	30	35	€ 0,90	€ 0,75	€ 0,64
	Grove sierheester	m2	€ 22,55	25	30	35	€ 0,90	€ 0,75	€ 0,64
	Botanische rozen	m2	€ 26,30	25	30	35	€ 1,05	€ 0,88	€ 0,75
	Struikrozen / heesterrozen	m2	€ 26,30	25	30	35	€ 1,05	€ 0,88	€ 0,75
	Blokhagen	m2	€ 17,30	25	30	35	€ 0,69	€ 0,58	€ 0,49
	Hagen hoogte 0 - 50	m2	€ 17,30	25	30	35	€ 0,69	€ 0,58	€ 0,49
	Hagen hoogte 50 -100	m2	€ 17,30	25	30	35	€ 0,69	€ 0,58	€ 0,49
	Hagen hoogte 100-150	m2	€ 17,30	25	30	35	€ 0,69	€ 0,58	€ 0,49
	Hagen hoogte >150	m2	€ 17,30	25	30	35	€ 0,69	€ 0,58	€ 0,49
Gazon	Gazon	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Gazon talud	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Gazons met bloembollen	m2	€ 6,73	95	100	105	€ 0,07	€ 0,07	€ 0,06
	Recreatief grasveld	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Hondenuitlaatzones	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
Ruw gras	Grasbermen (1x maaien/afvoer.)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (2x maaien/afvoer.)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (2x maaien/afvoer talud)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (4x maaien)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (6x maaien)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Hondenuitlaatberm	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (1x klepelen)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Grasbermen (2x klepelen)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Ruw gras (12x maaien)	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
Meubilair	Afvalbakken	m2	€ 384,11	20	25	30	€ 19,21	€ 15,36	€ 12,80
	Banken en tafels	m2	€ 705,46	20	25	30	€ 35,27	€ 28,22	€ 23,52
	Paaltjes	m2	€ 250,00	20	25	30	€ 12,50	€ 10,00	€ 8,33
	Fietsklemmen	m2	€ 300,00	20	25	30	€ 15,00	€ 12,00	€ 10,00
	Lichtmasten	m2	€ 1.121,35	40	45	50	€ 28,03	€ 24,92	€ 22,43
	Armaturen	m2	€ 450,00	20	25	30	€ 22,50	€ 18,00	€ 15,00
	VRI	m2	€ 225.000,00	30	35	40	€ 7.500,00	€ 6.428,57	€ 5.625,00
	Borden en geleiders	m2	€ 142,50	20	25	30	€ 7,13	€ 5,70	€ 4,75

	ANWB borden	m2	€ 142,50	20	25	30	€ 7,13	€ 5,70	€ 4,75
	Speeltoestel	m2	€ 3.071,84	10	15	20	€ 307,18	€ 204,79	€ 153,59
	Afscheidingen	m2	€ 78,00	20	25	30	€ 3,90	€ 3,12	€ 2,60
Verharding	Asfaltverharding	m2	€ 67,57	68	73	78	€ 0,99	€ 0,93	€ 0,87
	stil asfalt (7% kostenverhogend)	m2	€ 65,07	45	50	55	€ 1,45	€ 1,30	€ 1,18
	Elementenverharding (beton)	m2	€ 51,98	68	73	78	€ 0,76	€ 0,71	€ 0,67
	Elementenverharding (gebakken materiaal)	m2	€ 98,75	68	73	78	€ 1,45	€ 1,35	€ 1,27
	Betonverhardingen	m2	€ 88,36	68	73	78	€ 1,30	€ 1,21	€ 1,13
	Bermen (verhard)	m2	€ 37,54	35	40	45	€ 1,07	€ 0,94	€ 0,83
	Belijning en figuratie	m2	€ 14,15	30	35	40	€ 0,47	€ 0,40	€ 0,35
	Halfverharde paden	m2	€ 11,35	25	30	35	€ 0,45	€ 0,38	€ 0,32
Riolering en Water	Houtachtige oeverbegroeiing	m1	€ 50,00	45	50	55	€ 1,11	€ 1,00	€ 0,91
	Wadi's	m2	€ 30,00	45	50	55	€ 0,67	€ 0,60	€ 0,55
	Poelen	st	€ 500,00	45	50	55	€ 11,11	€ 10,00	€ 9,09
	Natuurlijke oeverbegroeiing	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Riet oeverbegroeiing	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Wilgen oeverbegroeiing	m2	€ 4,73	95	100	105	€ 0,05	€ 0,05	€ 0,05
	Bermsloot	m1	€ 10,00	95	100	105	€ 0,11	€ 0,10	€ 0,10
Kunstwerken	Brug (hout)	st	€ 27.000,00	30	30	30	€ 900,00	€ 900,00	€ 900,00
	Brug (hout, leuning niet schilderen)	st	€ 27.540,00	30	30	30	€ 918,00	€ 918,00	€ 918,00
	Brug vast = Viaduct	st	€ 250.000,00	80	80	80	€ 3.125,00	€ 3.125,00	€ 3.125,00
	Geluidswerende constructies	st	€ 316.200,00	60	60	60	€ 5.270,00	€ 5.270,00	€ 5.270,00
	Tunnel (auto)	st	€ -	0	0	0			
	Tunnel (fietser-voetganger)	st	€ 382.500,00	80	80	80	€ 4.781,25	€ 4.781,25	€ 4.781,25
	Faunapassage (zie duiker)	st							
	Faunarasters	st	€ 6.700,00	35	35	35	€ 191,43	€ 191,43	€ 191,43
	Kademuur (staal)	st	€ 153.000,00	80	80	80	€ 1.912,50	€ 1.912,50	€ 1.912,50
	Duiker (rechthoekig)	st	€ 27.540,00	80	80	80	€ 344,25	€ 344,25	€ 344,25
	Duiker (rond)	st	€ 18.360,00	80	80	80	€ 229,50	€ 229,50	€ 229,50
	Walbescherming (=Beschoeiing)	st	€ 9.200,00	50	50	50	€ 184,00	€ 184,00	€ 184,00
	Hek	st	€ 4.600,00	50	50	50	€ 92,00	€ 92,00	€ 92,00
	Steigers	st	€ 21.420,00	35	35	35	€ 612,00	€ 612,00	€ 612,00
	Muur metselwerk	st	€ 35.700,00	60	60	60	€ 595,00	€ 595,00	€ 595,00

Bijlage 5: Areaalgegevens

Nr.	Hoofdbeheergroep						
			Bedrijventerrein	Buitengebied en kerkdorpen	Woongebied	Hoofdstructuur	
1	Bomen	Bomen in beplanting	941	2.367	3.326	1.506	
2		Bomen in gras	2.426	6.101	8.572	3.880	
3		Bomen in verharding	253	637	896	405	
4		Leiboom / vormboom	16	41	58	26	
5		Gekandelaberd en knot	22	55	77	35	
6	Groen	Bosplantsoen	56.082	141.037	198.170	89.711	
7		(Dorps)Bos	53.451	134.422	188.875	85.503	
8		Loofbos	3.935	9.897	13.906	6.295	
9		Bosplantsoen - EVZ	1.258	3.164	4.445	2.012	
10		Haagstruweel	299	751	1.056	478	
11		Houtsingels/wallen	405	1.019	1.432	648	houtsingels/wallen + houtwal
12		Hakhout	46	115	161	73	
13		Kruidenrijk grasland (1x maaien/afvoer.)	1.436	3.611	5.073	2.297	
14		Ruigte	-	-	-	-	
15		Weide	-	-	-	-	
16		Bloemenweide (1x maai/afvoer.)	264	663	931	422	
17		Bodembedekkers	4.570	11.493	16.149	7.311	
18		Vaste planten	621	1.562	2.195	993	
19		Klimplanten	9	24	33	15	
20		Heesters	14.270	35.886	50.424	22.827	
21		Fijne sierheester	-	-	-	-	
22		Grove sierheester	-	-	-	-	
23		Botanische rozen	16	39	55	25	
24		Struikrozen / heesterrozen	1	3	4	2	heesterrozen
25		Blokhagen	512	1.287	1.808	818	
26		Hagen hoogte 0 - 50	27	69	97	44	
27		Hagen hoogte 50 -100	2.289	5.756	8.088	3.661	
28		Hagen hoogte 100-150	141	355	498	226	haag + haag 100-150
29		Hagen hoogte >150	316	794	1.116	505	
30	Gazon	Gazon	138.878	349.258	490.737	222.155	
31		Gazon talud	2.934	7.380	10.369	4.694	
32		Gazons met bloembollen	529	1.332	1.871	847	
33		Recreatief grasveld	26.232	65.971	92.695	41.963	grassportvelden
34		Hondenuitlaatzones	4.388	11.035	15.505	7.019	hondenuitlaatplaatsen
35	Ruw gras	Grasbermen (1x maaien/afvoer.)	7.821	19.668	27.635	12.510	1* maaien/afvoeren + 1*/3jr maaien/afvoeren
36		Grasbermen (2x maaien/afvoer.)	69.160	173.928	244.384	110.632	
37		Grasbermen (2x maaien/afvoer talud)	2.291	5.760	8.094	3.664	
38		Grasbermen (4x maaien)	4.892	12.303	17.287	7.826	4* maaien + 4* maaien/afvoeren
39		Grasbermen (6x maaien)	3.160	7.948	11.167	5.055	
40		Hondenuitlaatberm	322	810	1.138	515	
41		Grasbermen	-	-	-	-	
42		Grasbermen (1x klepelen)	6.074	15.275	21.463	9.716	
43		Grasbermen (2x klepelen)	30.680	77.155	108.409	49.076	
44		Ruw gras (12x maaien)	9.511	23.918	33.606	15.213	
45	Meubilair	Afvalbakken	10	150	265	-	
46		Banken en tafels	-	5	160	-	
47		Paaltjes	50	100	400	-	
48		Fietsklemmen	25	25	-	31	
49		Lichtmasten	1.098	2.760	3.878	1.756	
50		Armaturen	1.099	2.764	3.884	1.758	
51		VRI	-	-	-	5	
52		Borden en geleiders	-	1.000	3.500	650	
53		ANWB borden	14	60	103	25	
54		Speeltoestel	50	120	430	-	
55		Afscheidingen	990	2.130	7.600	1.400	
56	Reiniging	Lediging afvalbakken	10	150	265	-	

57		Grof zwerfafval	414.784	1.043.121	1.465.674	663.506
58		Fijn zwerfafval	414.784	1.043.121	1.465.674	663.506
59		Veegvuil	145.779	366.613	515.122	233.194
60		Natuurlijk afval	414.784	1.043.121	1.465.674	663.506
61	Onkruid op verh.	Onkruid op verharding	124.257	312.487	439.071	198.766
62	Verharding	Asfaltverharding	156.752	394.208	553.896	250.747
63		stil asfalt (7% kostenverhogend)	-	-	-	48.244
64		Elementenverharding (beton)	55.411	22.615	837.583	6.320
65		Elementenverharding (gebakken materiaal)	4.374		302.996	
66		Betonverhardingen	1.905	4.790	6.730	3.047
67		Bermen (verhard)		61.640		
68		Belijning en figuratie				
69		Halfverharde paden		44.940		
70	Riolering en Water	Houtachtige oeverbegroeiing	-	200	1.300	-
71		Wadi's	3.428	8.622	30.500	5.484
72		Poelen	1	11	4	2
73		Natuurlijke oeverbegroeiing		26.519	26.519	
74		Riet oeverbegroeiing				
75		Wilgen oeverbegroeiing				
76		Bermsloot	23.134	202.935	81.746	37.006
77	Kunstwerken	Brug (hout)	-	2	4	1
78		Brug (hout, leuning niet schilderen)	1	6	20	3
79		Brug vast = Viaduct	1	3	9	2
80		Geluidswerende constructies	-	1	4	1
81		Tunnel (auto)	-	-	1	-
82		Tunnel (fietser-voetganger)	-	1	2	-
83		Faunapassage (zie duiker)	-	-	-	-
84		Faunarasters	-	26	7	4
85		Kademuur (staal)	1	3	9	2
86		Duiker (rechthoekig)	5	6	23	4
87		Duiker (rond)	5	7	23	4
88		Walbescherming (=Beschoeiing)	2	3	9	2
89		Hek	-	-	1	-
90		Steigers	-	-	5	-
91		Muur metselwerk	8	10	23	7
92		Strekdam	-	10	-	-
		% op basis van asfalt	11,40%	28,67%	40,28%	18,24%
		Asfaltverharding	156.752	394.208	553.896	250.747

Bijlage 6: Onderbouwing van de financiën

Er zijn in de openbare ruimte enkele hoofdbeheergroepen te onderscheiden. Voor Wijchen zijn dit: bomen, groen, gazon, grasbermen, meubilair, reiniging, onkruid op verharding, verharding, riolering en water en kunstwerken. Binnen elk van deze hoofdbeheergroepen zijn er meerdere beheergroepen aanwezig. Bijvoorbeeld onder de hoofdgroep meubilair vallen onder andere afvalbakken, lichtmasten en speeltoestellen.

Elk van deze beheergroepen kent verschillende niveaus in onderhoud. Om een financiële onderbouwing te kunnen krijgen, is er voor elk van deze groepen en niveaus een normbedrag voor onderhoud van de gemeente opgenomen.
Om op een vergelijkbaar bedrag te komen voor de aanlegkosten, zijn de daadwerkelijke aanlegkosten gedeeld door de afschrijftermijnen die de kwaliteitsniveaus hanteren. Zo worden de gemiddelde vervangingskosten per jaar inzichtelijk.

Naast de normbedragen zijn er ook arealen nodig om kosten te kunnen berekenen. De beheergroepen zijn onderverdeelt in functionele deelgebieden die de gemeente hanteert: het winkelgebied, bedrijventerrein, buitengebied en kerkdorpen, woongebied en hoofdstructuur.
De arealen hiervoor zijn uit het beheersysteem van de gemeente gehaald. Voor de totalen per beheer zijn bekend, maar de onderverdeling per gebied is hierin voor het IBOR niet voor alle beheergroepen gelukt. Om dit te kunnen vergelijken met de beheergroepen waarvoor dit wel bekend is, is aan de hand van het percentage verharding per gebied het geëxtrapoleerd.

Voor het onderhoud worden vervolgens de normkosten en arealen per beheergroep, deelgebied en kwaliteit doorgerekend. Waarna hetzelfde wordt gedaan voor de vervanging. De bedragen die hieruit komen zijn de basis voor het knoppenspel.
In dit knoppenspel staan per beheergroep en deelgebied een kwaliteitsniveau benoemd. Die refereert aan de kosten die hiervoor gelden. Het systeem pakt elk van de benoemde kwaliteitsniveaus de eerdergenoemde kosten per areaal en telt deze allen op. Door in dit systeem hierin een ander kwaliteitsniveau te benoemen, komt er een ander bedrag naar voren. Er is ook een correctie zichtbaar voor mensen van de sociale werk. Deze mensen kunnen door lichamelijke beperkingen vaak niet of lastig

werken met een C-niveau en zullen een hoger niveau leveren. Ook als een C-niveau gewenst is.

Om de verwachte kosten goed in perspectief te kunnen plaatsen, is er ook de begroting bekeken. In deze begroting zijn de kosten per beheergroep wederom gesplitst in onderhoud en vervanging. Voor de medewerkers is hier gekeken naar de mate waarin zij daadwerkelijk buiten aan het werk zijn. De mensen op het kantoor staan daarom in dit model op 0% productiviteit (in het uitvoerende werk!), de wijkbeheerders op 20%, de voorman op 65% en de groenmensen op 100%.

In de begroting is er uitgegaan van een fictieve bijdrage vanuit het verbreed GRP (vGRP) voor de wegen. Bij vervanging van riolering moet vaak de weg opengebroken worden. De weg mag daarbij in een hoek van 45 graden, vanuit het riool gezien, vervangen worden.

De rentelast wordt niet meegenomen in het knoppenspel. De werkzaamheden moeten immers doorgaan, ongeacht de rente.

Ten slotte zijn de begroting en de verwachtte kosten naast elkaar gelegd om te zien of de gemeente de gewenste kwaliteitsniveaus met de huidige budgetten kan halen.